

DRŽAVNO TOŽILSTVO v LJUBLJANI
D. št. 20. II. 1930

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Celoletna naročnina Din 60.—, polletna Din 30.—, mesečna Din 5.—.
Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica 23, telefon št. 2552.
Poštni predal 169. Čekovni račun št. 15.420.

Leto II.

Ljubljana, dne 1. marca 1930.

Štev. 9.

Ženevska carinska konferenca.

Dne 17. t. m. je bila v Ženevi otvorena konferenca o carinskem premirju, katere se je udeležilo 30 držav po 140 delegatih, a ima samo osem državnih zastopnikov pravico podpisa pogodbe o carinskem premirju.

O nalogah konference, katere glavni namen je: potom odprave previsokih zaščitnih carin v vseh državah doseči, ali se vsaj približati izboljšanju svetovnega gospodarstva, smo obširno poročali v več člankih lani in letos.

Dasiravno dosedanji potek konference ne kaže, da bi prišlo že sedaj do kakega načelnega sporazuma, je ta konferenca nedvomno prvi korak k gospodarski konsolidaciji Evrope.

Gotovo je, da obstoji proti ukinitvi zaščitnih carin mnogo pomislekov. Tako so poljedelske države s premalo razvito industrijo naravnost prisiljene ščititi z uvoznimi carinami domačo industrijo ter jej dati možnost, da se razvije v kljub inozemski konkurenci. Nasprotno pa se industrijske države — zlasti v novejšem času obdajajo z agrarno-zaščitnim carinskim pasom, da s tem podprejo lastnega poljedelca in se na ta način približujejo gospodarski osamosvojitvi.

Carinska politika v posameznih državah je tako komplicirana, da je nemožne poiskati nekako splošno pravilo, ki naj bi veljalo za vse države in vsem tudi ustrezalo. Jasno je, da se bodo vsi predlogi posameznih delegatov križali v najrazličnejših smereh in je skoraj nemožne verjeti, da bi se na prvi konferenci dosegel kak pomenbnejši uspeh.

Prvotni namen carine: pomagati dr-

žavnim financam, je z razvojem trgovine in industrije ter vspešno naraščajoče konkurence na svetovnem trgu zadobil glavno nalogo: ščititi domačo produkcijo med navalom iz tujine.

Dosedanje delo konference se je po debati o načelnem stališču posameznih držav nasproti načrtom za uvedbo carinskega premirja omejilo na ustanovitev dveh posebnih komisij, od katerih ima prva nalogo: proučiti načrt v soglasju z osnutkom, izdelanim od gospodarskega odbora, druga komisija pa ima izdelati načrt programa za nadaljnja pogajanja.

Pri zaključku debate o načelnem stališču nasproti projektom za uvedbo carinskega premirja, je glasovanje pokazalo, da je za brezpogojno uvedbo carinskega premirja samo 8 držav, za pogojno 13 držav, dočim so ostale deloma proti, deloma pa se glasovanja niso udeležile.

Za nas je važno stališče, ki ga je v imenu naše države zavzel na konferenci vodja naše delegacije, minister trgovine in industrije dr. Demetrovič, ki je poudarjal jugoslovensko svobodoljubno načelo v trgovinskih odnošajih nasproti drugim državam.

V načelu je za carinsko premirje, vendar naj bo to splošno, ne da bi se izločali iz carinskega dogovora posamezni produkti, zlasti ne agrarni, kot je to predvideval prvotni načrt za carinsko premirje, ki se je omejeval zgolj na ukinitve carin za industrijske produkte in pridelke velikih držav, kar bi agrarne države, zlasti manjše, gospodarsko ubilo.

Ali ste poravnali naročnino?

Tudi naj se ne veže pogodba o carinskem premirju z odločbo o prepovedi omejevanja uvoza in izvoza. Cela akcija za izvršitev določb carinskega premirja mora soglašati s carinskimi sistemi in potrebami posameznih držav.

Razen ustanovitve omenjenih dveh odborov doslej ni beležiti nikakih uspehov. Izgleda, da se bo konferenca v najkrajšem času odgodila za daljšo dobo,

da bo na ta način dana odborom možnost natančnega študija razmer in sestave izjednačevalnih predlogov.

Pomena te konference v kljub dosedanjemu neuspehu ne smemo podcenjevati, ker je to prvi korak k gospodarski konsolidaciji držav, ki so bile doslej v medsebojnem, največkrat brezobzirnem carinskem boju.

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Pri otvoritveni bilanci ni potreba opisati običajnih dveh procentov in storimo to šele pri sestavi kasnejše, poslovne bilance.

Vrednosti posameznih objektov v seznamu seštejemo in zabeležimo skupno vsoto v aktiva otvoritvene bilance pod navedbo: »vrednost nepremičnin«.

9. imamo lahko dobroimetje tudi v računu režije, ki izhaja navadno iz predplačane najemnine za lokale in druge objekte, izplačanih predujmov uslužbenecem in raznih drugih, naprej plačanih stroškov v skupnem znesku, ki se nanaša na predplačila za dobo od dneva sestave otvoritvene bilance dalje.

Po vzorcu seznama predplačanih blagovnih stroškov sestavimo tudi za ta predplačila seznam in skupno vsoto knjižimo v aktiva otvoritvene bilance pod navedbo: »predplačila na račun režije.«

10. Račun obratne glavnice ne spada pod aktiva otvoritvene bilance, ker je to — nasprotno — dolg podjetja nasproti svojemu gospodarju ali več gospodarjem, kar razložimo pri navodilu za sestavo pasivnih postavk otvoritvene bilance.

11. Ker je mogoče, da imamo poleg opisanega premoženja v obratu trgovine še kako drugo dobroimetje, n. pr.: vrednostne papirje itd., napravimo tudi za take slučaje posebne sezname ter knjižimo skupno vrednost pod odgovarjajočimi naslovi v aktiva otvoritvene bilance. Pri vrednostnih papirjih, n. pr. knjižimo pod to označbo najmanjšo kurzno vrednost istih, na dan otvoritvene bilance.

Ko smo na ta način vpisali pod aktiva vse vrednostne papirje našega dobroimetja, seštejemo vse vsote ter dobimo na ta način **kosmato** (brutto) vrednost našega premoženja.

Ker pa naš namen: zvedeti za čisto vrednost našega premoženja s tem ni dosežen, moramo v otvoritveni bilanci izpolniti tudi drugo kolono, debet, ki izkazuje naša **pasiva (dolgove)**.

Pri sestavljanju pasivnega dela otvoritvene bilance postopamo na isti način kot smo ravnali pri sestavi našega aktivnega premoženja.

Radi reda in preglednosti pričnemo s popisom naših dolgov in bremen po istem redu za posamezne račune.

1. Račun blagajne zamore izkazati samo dobroimetje, vsled česar ne pride v pasivnem delu otvoritvene bilance v poštev.

2. Račun dobaviteljev (upnikov) je izrazito pasivna postavka in napravimo tozadevni seznam računa upnikov po imenih in vsotah, ki jih dolgujemo na dan sestave otvoritvene bilance našim dobaviteljem — po vzorcu seznama dolžnikov. Ako smo dolžni dobaviteljem plačati od našega dolga tudi obresti, priračunamo te zneske h kapitalu.

Ako imamo nasproti našim dobaviteljem kake sporne terjatve, in smo jih že po navodilu za sestavo aktivnega dela otvoritvene bilance knjižili v poseben evidenčni seznamek dubioz, ne da bi to vsoto knjižili pod aktiva, je zadeva do končne pojasnitve v redu. Če pa smo to vsoto knjižili tudi v aktivo otvoritvene bilance pod naslovom: »sporne terjatve nasproti dobaviteljem«, tedaj mo-

ramo kot protipostavko pod pasiva knjižiti celotno vsoto pod naslovom: *dobioze iz računa dobaviteljev*, odnosno upoštevati njihove terjatve nasproti nam v celotnem znesku, brez odbitka eventualnih dubioznih zneskov in jih v skupni vsoti knjižiti pod pasiva.

Ko smo vknjižili v seznam vse dolžne vsote, jih seštejemo ter knjižimo skupno vsoto v pasiva pod naslovom *»račun dobaviteljev«*.

3. Pri računu dolžnikov, ki sicer spadajo v naša aktiva, in smo v tem delu otvoritvene bilance že knjižili vse njihove dolgove, (tudi sporne in negotove!) moramo za naše sporne terjatve, za katere smo že napravili seznam po navodilu za sestavo našega premoženja, knjižiti v pasiva otvoritvene bilance skupno vsoto iz tega seznama pod naslovom: *»dubiozne terjatve«* ali *»dobioze«*.

4. Račun blaga pri pravilno sestavljeni inventuri v pasivah ne igra vloge.

5. Za račun denarnih zavodov, katerim kaj dolgujemo, napravimo v slučaju potrebe seznam po navodilu za sestavo aktivnih postavk s priračunanimi obrestmi do dneva otvoritvene bilance. Večkrat se dogodi, da imamo pri enem in istem denarnem zavodu iz gotovih razlogov otvorjena po dva ali več računov, od katerih lahko eden ali drugi izkazuje dobroimetje, drugi pa naš dolg. V takem slučaju knjižimo v seznam aktiv vse naše terjatve, v pasivni seznam pa vse naše dolgove, ne da bi odračunali naše dolgove od dobroimetja ali obratno, da so na ta način vsi računi točno izkazani.

Vse zneske seznama naših dolgov pri denarnih zavodih seštejemo in skupno vsoto knjižimo v pasiva pod označbo: *»račun denarnih zavodov«*.

6. Račun blagovnih stroškov pri pasivnem delu otvor. bilance ob pravilno vojenem knjigovodstvu ne prihaja v poštev. Vendar je mogoče, da dolgujemo kaj na neplačanih blagovnih dovoznih ali spedijskih in drugih stroških, in teh zneskov ne vodimo v račun upnikov. V takem slučaju je treba napraviti seznam, in skupno vsoto naših neplačanih dolgov knjižiti v pasiva pod naslovom: *»neplačani blagovni stroški«*.

7. Premični inventar tudi ne igra vloge v pasivnem delu, ker smo naše morebitne neplačane dolgove za nabavljeno opravilo morali knjižiti pod račun upnikov.

8. Isto je z našimi eventualnimi dolgovi na nepremičnem premoženju.

9. Račun režije ima lahko pasivno postavko, ako kaj dolgujemo na neplačani najemini, plačah, zavarovalninah in drugih stroških. V tem slučaju moramo napraviti poseben seznam vseh dolžnih naslovov in zneskov ter skupno vsoto knjižiti v pasiva z označbo: *»račun režije«* ali *»neplačani stroški«*.

10. Račun obratne (osnovne) glavnice ali *»vloženega kapitala«* vpišemo pod pasiva otvor. bilance samo v tem slučaju, ako nam je točno znan dosednji znesek, ki smo ga v obrat vložili, ali so ga vložili naši družabniki. Če bi bil obratni kapital založen od več oseb — družabnikov, bodisi tihih ali javnih, je knjiženje te postavke pod pasivi potom posebnega seznama naravnost potrebno. V slučaju pa, da nimamo družabnikov, ni potreba delati seznama, niti knjižiti te vsote pod označenim nazivom v pasiva otvoritvene bilance, ker je edini upnik iz tega naslova trgovec sam in je — kot bomo kasneje videli — obratni kapital razviden že iz zneska čistega premoženja.

11. Ob pravilnem vodstvu po tem načinu navadno ne obstoje drugi dolgovi. Ako pa bi poleg tega imeli še kake obveznosti, ki v vseh teh računih niso zapopadene, jih moramo seveda knjižiti pod odgovarjajočimi naslovi v pasiva.

Vse vsote pasivnih postavk v otvoritveni bilanci zopet seštejemo ter dobimo na ta način skupno vsoto naših dolgov in obveznosti.

Razlika, za katero je pasivni del bilance manjši od aktivnega, predstavlja naše *čisto premoženje*, in to vsoto radi izjednačenja, knjižimo pod istim naslovom v pasiva, ako nismo pod pasiva že knjižili tudi zneska vloženega lastnega kapitala ali kapitala družabnikov pod označbo: *»obratni kapital«*.

Ako pa smo knjižil v otvoritveno bilanco tudi to postavko; potem nam prikazuje razlika, za katero je pasivni del

otvoritvene bilance **manjši** od aktivnega: **čisti dobiček** od pričetka poslovanja pa do dneva sestave otvoritvene bilance ter knjižimo to razliko radi izjednačenja obeh vsot pod nazivom: »čisti dobiček« v pasiva. Ako pa je **ob vpisu** obratne glavnice v bilanco pasivni del **večji** od aktivnega, prikazuje ta razlika

našo **izgubo** od pričetka poslovanja pa do dneva sestave otvoritvene bilance.

Ako otvoritvena bilanca **ob vpisanem** obratnem kapitalu prikazuje izgubo, ne sme biti ta izguba nikdar večja kot vpisani obratni kapital, ker smo sicer za razliko prezadolženi in moramo — napovedati konkurz. (Dalje prih.)

Izvoz živine v Avstrijo.

Naš izvoz goveje živine je že par let v stalnem nazadovanju, najhujši pa je padec našega izvoza živine v Avstrijo od leta 1928, ko smo prodali še 20.143 komadov, na leto 1929, ko je znašala cela od nas dobavljena živina komaj 8343 komadov.

Res je sicer, da je Avstrija vsled slabe notranje konjunktore uvažava vedno manj goveje živine, vendar ne moremo s tem niti oddaleč opravičevati rapidno nazadovanje števila naše živine na avstrijskem trgu, ker se je dovoz živine na glavno avstrijsko živinsko tržišče od leta 1925, ko je znašal 156.922 komadov znižal postopoma do leta 1929 samo na 144.275 glav. Torej se je znižala avstrijska poraba živine po teh podatkih samo za 9 odstotkov, dočim se je uvoz naše živine v Avstrijo istočasno znižal za 60 odstotkov, nasploh rekordnemu letu našega uvoza 1927 pa celo za celih 80 odstotkov.

Naš uvoz goveje živine na tržišče v St. Marksu je izkazoval v letih

1925	23.119 kom.	ali 15%	skupnega uvoza
1926	24.219 kom.	ali 17%	skupnega uvoza
1927	42.188 kom.	ali 25%	skupnega uvoza
1928	20.143 kom.	ali 13%	skupnega uvoza
1929	8.343 kom.	ali 6%	skupnega uvoza

Ako računam os temi podatki, moramo ugotoviti, da je naš kontingent uvoza goveje živine v Avstrijo znašal 15 odstokov povprečno v zadnjih petih letih. Uvoz leta 1929 je tedaj skoraj za dve tretjini manjši kot bi moral biti v normalnih razmerah, kar je na občutno škodo naše trgovinske bilance z Avstrijo, še bolj pa na škodo naši živinoreji.

Zmanjšanje našega izvoza je posledica rumunske in madžarske konku-

rence. Zlasti Rumunija nam je doslej konkurirala z veliko nižjimi cenami ter zavzema na avstrijskem trgu prvo mesto, dočim je Madžarska za isto ceno lahko oddajala boljše blago, ker je uvedla mesto bele rase pisano, ki se hitreje in z manjšimi stroški opita.

Letos v januarju pa je Avstrija kontingentirala rumunski uvoz goveje živine na tedenskih 840 komadov, kar bi znašalo kakih 29 odstotkov normalne porabe. To kontingentiranje bo gotovo v prid našemu izvozu, ker bo pač morala Avstrija kriti svoje potrebe predvsem pri nas in na Madžarskem.

Istočasno pa se je vrgla v Rumunijo Italija, ki je doslej kupovala največ pri nas, tako, da to kontingentiranje našemu izvozu in naši živinoreji sploh ne bo prineslo nikakih koristi, ako vlada ne odredi posebnih olajšav za eksport goveje živine, pa tudi prašičev, katerih izvoz istotako nazaduje, sicer stojimo pred občutno krizo naše živinoreje.

Lahko se prodajajo

z dobrim zaslužkom

MAGGI-jevi

izdelki

Predmeti naše lanske zunanje trgovine.

Po uradnih statističnih podatkih smo lansko leto **izvozili** v inozemstvo sledeče blago:

	Vrednost v milj.	
	Množina:	Din:
pšenica	554.011 ton	1.230·0
drugo žito	13.571 ton	24·4
koruza	166.936 ton	273·4
pšenična moka	10.603 ton	34·7
ajda	6.625 ton	9·8
fižol	23.109 ton	125·9
krompir	790 ton	1·2
sveže sočivje	49.488 ton	126·7
suhe slive	13.136 ton	78·5
marmelada	1.460 ton	7·8
vino	5.224 ton	24·7
žganje	6 ton	—·1
špirit	2.161 ton	25·1
zdravilna zelišča	2.768 ton	23·0
opij	60 ton	62·3
hmelj	3.297 ton	48·7
konoplja	14.152 ton	128·2
lan	225 ton	4·8
konji	36.889 kom.	88·5
žrebeta	291 kom.	—·4
mezgi	219 kom.	—·4
osli	213 kom.	—·2
goveja živina	104.784 kom.	276·0
teleta	5.637 kom.	4·0
svinje	219.317 kom.	334·2
drobnica	850.680 kom.	133·0
perutnina	2.829 ton	43·9
sveže meso	17.362 ton	264·1
mesni izdelki	484 ton	13·0
svinjska mast	7 ton	—·2
maslo	288 ton	9·8
sir	301 ton	4·5
kaškavalski sir	1.903 ton	40·2
jajca	22.256 ton	454·3
goveje kože	260 ton	5·6
telečje kože	217 ton	5·9
ovčje kože	639 ton	15·6
kozje kože	298 ton	9·1
jagnječje kože	1.387 ton	51·5
jarčje kože	463 ton	33·8
koža divjačine	146 ton	38·4
drva	656.434 ton	142·6
gradbeni les	1.399.164 ton	1.398·0
hrastovi		
pragovi	2.719.528 kom.	150·2
bukovi pragovi	531.049 kom.	20·7
lesni izdelki	57.027 ton	118·7

kostanjevi		
ekstrakt	6.628 ton	33·0
hrastovi ekstrakt	5.990 ton	29·4
amonijakova		
soda	22.485 ton	41·5
kaustična soda	4.581 ton	18·8
karbid	16.805 ton	38·1
kalcijev		
cijanamid	23.251 ton	53·6
feroscilijum	3.288 ton	18·4
cement	459.725 ton	164·1
železo v ploščah	311 ton	1·8
neobdelano železo	999 ton	5·5
svinec v ploščah	7.293 ton	45·0
surovi baker	19.146 ton	499·1
ostale		
rudnine	1.097.818 ton	181·7
pločevinasta		
posoda	1.461 ton	22·0
ostali razni		
predmeti	1.000.000 ton	22·1

Naš celokupni lanski izvoz je predstavljal vrednost 7·922 milijonov dinarjev. Prvo mesto v izvoznem prometu zavzema žito z vrednostjo 2230 milijonov dinarjev in predstavlja 28% celokupnega izvoza, na drugem mestu stoji les in gozdni pridelki s 24% skupne vrednosti izvoza, na tretjem živinoreja z 21% in rudnine z enakim odstotkom, tako da na vse ostale predmete odpade komaj 6% skupnega izvoza.

Uvozili pa smo iz inozemstva sledeče blago z vrednostjo v milijonih dinarjev: surovega za 185 (milijonov dinarjev), bombaževega prediva za 481, bombaževih tkanin za 708, bombaževih rokavic in nogavic za 18, ostalega bombaževega blaga za 45, nepredelanega železa za 135, pločevine za 122, žice za 8·5, cevi za 66·5, železninskega materiala za 66·5, plugov za 21, vijakov za 13, žeblice za 6·5, raznih železnih izdelkov za 346, ovčje volne za 81, volnenega prediva za 99, volnenih tkanin za 360, volnenih nogavic in rokavic za 3, ostalega volnenega blaga za 43·5, surove svile za 1, svilenega prediva za 49, svilenih tkanin za 121·5, svilenih nogavic in rokavic za 6, ostalega svilenega blaga za 19·5, petroleja za 30, bencina za 15·5, olja za 30·5, surove nafte za 117, parafi-

na za 14,5, surovih kož za 161,5, predelanega usnja za 97, stekla za 40, raznih steklenih izdelkov za 27, kamene in morske soli za 29, sladkorja za 14, kave za 222,5, pirinča za 118, svinjske masti za 23,5, moke za 1, olja raznih vrst za 227, zeliščnega olja za 54,5, oljnih plodov in semenja za 117, bakrene galice, cinka in klora za 30, lanenih tkanin za 44, vreč za 73, limon in pomaranč za 40, mila za 5, strojev in aparatov za 575, elektrotehničnih predmetov za 186, prevoznih sredstev za 174, klobukov za 28, zdravil za 36, organskih barv za 35, čo-

kolade za 12,5, porcelanastih izdelkov za 34, rotacijskega papirja za 41, lesenih izdelkov za 45,5, bavčukovih in gumovih izdelkov za 22, raznih tehničnih masti za 3, loja vseh vrst za 37 in raznih drugih stvari za 1721 milijonov dinarjev.

V našem uvozu še vedno predstavljajo največjo postavko tekstilni izdelki, bodisi bombaževi, volneni ali svileni. Poleg tega pa uvažamo mnogo strojev in industrijskih izdelkov, dočim uvoza kakih poljskih pridelkov in živinoreje sploh ni vredno omenjati.

Gospodarske beležke.

Državni dohodki iz taks in trošarin.

V decembru so znašali dohodki iz trošarin 70,353.506 Din ter so za skoraj 9 milijonov večji kot je bilo za to dobo predvideno s proračunom. Predlanski dohodek v decembru je izkazal 61 milijonov ter je bil skoraj 5 milijonov manjši kot je predvideval proračun.

Takse so vrgle 91,631.994 Din ter so bile za 8 milijonov manjše kot je predvideval proračun za to dobo.

Skupno smo prejeli v prvih devetih mesecih tekočega državnega proračuna, t. j. od 1. aprila do konca decembra na trošarinah 676 milijonov Din, na taksah pa 864 milijonov ter oba zneska prese-gata istodobne lanske dohodke na teh neposrednih davkih za 170 milijonov dinarjev.

Izvoz naših prašičev v Avstrijo.

Glasm avstrijske statistike je uvoz prašičev v letih 1925 do 1929 izkazoval sledeče številke:

Leta:	Skupni uvoz komadov:	Od tega iz Jugoslavije komadov:	odstotkov:
1925	757.971	32.615	4 1/4 %
1926	822.990	186.591	21 1/4 %
1927	754.674	209.477	27 1/2 %
1928	859.652	107.395	12 1/2 %
1929	692.321	108.687	16 %

Značilen pojav pri avstrijskem uvozu prašičev je ta, da se število uvoženih komadov vsako drugo leto znatno poveša, vsako tretje leto pa zopet pade. Naši prašiči, ki so leta 1927 dosegli najvišjo številko, pa tudi najvišji odstotek

skupnega uvoza, so leta 1928 padli po številu skoraj za polovico, po odstotku pa celo veliko nižje.

Naša najbolj nevarna konkurentinja pri uvozu prašičev je Poljska; pa tudi Madžarska in Rumunija forsirata svoj izvoz v Avstrijo.

Kronski boni.

Z ozirom na bone, ki so bili izdani našim državljanom izven sedanjih mej države, je finančni minister izdal dne 24. januarja t. l. odredbo s sledečim besedilom: Lastniki 20-odstotnih kronskih priznanc in naših obmejnih krajih morajo te priznanice, čeprav so bile svoječasno izdane izven mej sedanjega državnega ozemlja, ako se glase na njihovo ime in bivališče, ki se sedaj nahaja v sestavu naše države, uporabiti takoj za plačilo dolžnih davkov do konca l. 1928, kakor tudi za plačilo dolžnih davkov drugih oseb do konca l. 1928, ako so iz istega kraja bivališča. Finančne direkcije bodo izdale navodila podrejenim organom davčnih uprav in občin, ki vrše pobiranje davkov, zlasti v obmejnih krajih, in bodo objavile čim prej to odredbo, da bi jo mogli zainteresirani pravočasno izkoristiti.

Državni rudniki.

V državni režiji imamo 14 premogovnih rudnikov, 2 železna in 2 solna rudnika, v katerih je bilo v sezoni 1927/28 pridelano 1,427.000 ton premoga, 416.100 ton železa in 54.160 ton soli.

V vseh rudnikih se sicer produkcija stalno dviga, vendar znaša doseganje izkoriščanje državnih rudnikov komaj polovico ter bi se dalo tekom ene sezone celo podvojiti.

Čisti dobiček državnih rudnikov je znašal v sezoni 1297/28 75 milijonov dinarjev, leta 1926/27 62,5 milijona, leta 1925/26 32,5 in leta 1924/25 65,5 milijona dinarjev. Država ima največ dohodkov od rudnikov v Zenici, Kakanju in Ljubiji, dočim so ostali rudniki manj rentabilni, v rudnikih Ugljenik, Banja Luka, Bukinje, Breza, Zabukovac in Vareš pa so letni računi zaključeni celo z izgubo.

Vlada namerava državne rudnike komercijalizirati in na ta način dati privatnikom možnost soudeležbe in iniciativne podpore ter na ta način dvigniti produktivnost in rentabilnost rudnikov. Država pa si namerava tudi pri tem komercijalizacijskem načrtu obdržati majoriteto.

Zlato v Dravi.

Nekaj ljudi iz Medjimurja in Drnjava pri Varaždinu se bavi tudi z izpiranjem peska ob Dravi. Dva taka »zlatokopa« sta pred 14 dnevi slučajno našla dobro mesto, na katerem sta v enem tednu izprala na ta način zlatih zrnc za 3800 dinarjev, ki sta jih prodala v Varaždinu. Sedaj se je za to zlato zainteresirala država ter dala kopati 21 metrov v globino. Največ zlata se nahaja v globini 6 in 7 metrov.

Velika insolvenca v Splitu.

Mlinsko podjetje »Bratje Vidiš« v Splitu je zašlo v plačilne težkoče ter ponuja upnikom 50-odstotno poravnavo. Pasiva podjetja se cenijo na dva milijona dinarjev.

Konferenca gospodarskih zbornic.

V početku marca se bo v Ljubljani vršila konferenca gospodarskih zbornic, na kateri se bo med drugim razpravljalo o povišanju pristojbin pri izvozu za dotacijo državnega kmetijskega fonda, o organizaciji naše informacijske službe v inozemstvu v zvezi z Zavodom za pospeševanje zunanje trgovine, o načrtu zakona o

pomorski zbornici in o predlogu zakona o zborničnih dokladah.

Koliko izvozimo po Donavi.

Po poročilu našega konzulata v Braili smo po Donavi izvozili v brailsko pristanišče in tam pretovorili na ladje, ki plujejo iz Črnega morja lansko leto 46.913 vagonov raznega blaga, predvsem žita, koruze in bakra.

Ponovna licitacija za dobavo gramoza v kranjskem srezu.

Ker prva licitacija za dobavo gramoza ni uspela, je razpisana pri tehničnem oddelku srezkega poglavarstva v Kranju ponovna ustna licitacija za 17. marec ob 9. uri po že objavljenem redu.

*So zdrava in rdeča ličeca moja,
ker mamica kuha mi kavico .PROJA!*

Pred ustanovitvijo pomorske zbornice.

Agencija Avala poroča iz Beograda, da je trgovski minister predložil zbornicam v proučitev načrt zakona za ustanovitev pomorske zbornice, ki bi imela svoj sedež v Beogradu.

Premogovna kriza.

Ker so vsled mile zime večja naročila premoga izostala, dočim se je v pričakovanju hudega mraza že jesenska produkcija po celem svetu znatno dvignila, so povsod ostale večje, neprodane zaloge premoga. Krizo občutijo tudi slovenski premogovniki, ki jo še povečuje slučaj, da se je železniška uprava v nakupovanju omejila. Ker podjetje v Trbovljah ne namerava izvesti večjih redukcij, so uvedli nekaj brezdelačnih dni.

Regulacijska dela na Savi pri Brežicah.

Banska uprava v Ljubljani razpisuje drugo pismeno licitacijo za prevzem in izvršitev regulacijskih del na Savi v km 720 (mizvodno Brežice), ki se bo vršila 5. marca v prostorih tehničnega oddelka v Ljubljani (Turjaški trg 1). Proračun 94.145 Din.

Tujski promet.

Po uradni statistiki se je razvijal tujski promet v naši državi od leta 1924 do leta 1929 zelo lepo, kar dokazujejo poseti tujcev, ki so znašali l. 1924 — 154.692, l. 1925 — 168.257, l. 1926 — 199.830, l. 1927 — 227.980, l. 1928 — 323.700 in l. 1929 — 350 tisoč. Tujski promet je v stalnem napredku od leta do leta, ter se je tekom petih let več kot podvojil.

Priprave za gozdarsko in lovsko razstavo.

Vsdržavna gozdarska in lovška razstava, ki se bo vršila v dneh 31. avgusta do 15. septembra na ljubljanskem velesejmu, obeta postati ena najzanimivejših in najpoučnejših gospodarskih prireditev v naši državi.

Gozdarska razstava bo obsegala razstavo vzorcev raznovrstnega neobdelanega in obdelanega lesa, statistiko o gozdarstvu ter praktične dokaze o uspehu racionalizacije gozdarstva.

Lesna industrija bo razstavila vse lesne izdelke do dovršenih predmetov in hišne oprave. Združena bo tudi z razstavo strojev za obdelavo lesa.

Lovstvo razstavi poleg modernega lovskega in ribiškega orodja tudi vse živalstvo, ki ga obsegajo naša domača lovišča. Poseben oddelek lovske razstave bo ponazoroval statistiko o stanju živalstva in o zaščiti redke divjačine.

Zakup kolodvorske restavracije v Novem mestu.

Dne 13. t. m. se bo oddala v zakup kolodvorska restavracija v Novem mestu pri direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Razpis je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, natančnejša pojasnila in podrobni pogoji pa pri navedeni direkciji.)

Zamenjava dveh jugoslovensko-madžarskih pogodb.

Dne 25. t. m. sta bili v Budimpešti zamenjani pogodbi med našo državo in Madžarsko o reguliranju predvojnih dolgov in glede terjatev v naših in mad-

žarskih kronah ter o preprečenju dvojnega obdavčenja.

Pospešitev izvoza vina.

Da se pospeši naš vinski izvoz, je ministrski svet sklenil, da se ukine obvezno zavarovanje valute v smislu deviznega pravilnika.

Tozadevne izvozne certifikate izstavlja odslej kmetijski oddelek banske uprave v Ljubljani.

Nova trgovinska pogodba z Egiptom.

Dne 17. februarja je potekla naša trgovinska pogodba z Egiptom, vsled česar so vstopile v veljavo naše neugodnostne carinske tarife. Seveda so tudi v Egiptu ugodnostne carinske tarife za naše blago izgubile svojo vrednost, vsled česar je zlasti udarjena naša cementna industrija, ki je blago v Egipt uvažala.

Na željo splitske trgovske zbornice je trgovinski minister sporočil, da so podvzeti že vsi potrebni koraki za ustanovitev nove trgovinske pogodbe, katero je pričakovati v najkrajšem času.

Zakon o nadzorstvu prodaje živil

objavlja zadnji »Uradni list«. Vajnejša določila tega zakona, ki stopi v veljavo 17. marca, prinesemo v prihodnji številki.

Poziv našim delniškim družbam.

Kraljevska banska uprava je pozvala delniške družbe, da ji najkasneje 14 dni po obnem zboru predlože za pretečeno leto: računski zaključek (bilanco in račun izgube in dobička) ter po družbenem vodstvu overovljen prepis zapisnika o obnem zboru, ki je odobril letne račune. Računski zaključek morajo objaviti družbe z delniško glavnico večjo od 1.000.000 Din v »Uradnem listu kraljevske banske uprave« in tudi v »Službenih Novinah« v Beogradu. V dotični objavi je treba navesti višino in kraj izplačila dividende. Hkrati se opozarjajo delniške družbe, da morajo sklicanje rednega, kakor tudi vsakega izrednega obnega zbora delničarjev prijaviti z dnevnim redom vsaj 14 dni poprej kraljevski banski upravi v Ljubljani.

Povišane železniške tarife za prevoz drv in premoga — podaljšane.

»Saobračajni vestnik« objavlja, da ostane v septembru lanskega leta odredeno 20-odstotno povišanje tarife za prevoz drv za kurjavo po izjemni tarifi 2a in 2b, kakor tudi za premog po izjemni tarifi 1a in 1b, nadalje za apno po izjemni tarifi 18, za zemljo in pesek po izjemni tarifi 20, za kamenje po izjemni tarifi 21, za opeko po izjemni tarifi 24, tudi po 31. marcu še nadalje v veljavi.

»Škoda« v Jugoslaviji.

Po poročilih praških časopisov so sklenili »Škodova« podjetja v družbi s francosko železno veleindustrijo »Schneider & Creuzot« ustanoviti v Jugoslaviji veliko ladjedelnico in tvornico orožja. Pogajanja so baje že zaključena in doseženo popolno soglasje ter je pričakovati izvršitev projekta v najkrajšem času.

Modernizacija ladjedelnice v Kraljevici.

V Beogradu se mudita dva zastopnika angleške tvrdke Jarow & Co., ki imata nalog preosnovati tvrdkino ladjedelnico v Kraljevici na najmodernejši način in proučiti možnost ustanovitve drugih tvrdkinih podjetij.

*Vezati pakete
z motorizom Grouplje
= prihranek režije!*

Konkurz.

Pinterič Vinko, trgovec v Slovenjgradcu. Prvi zbor upnikov 1. marca ob devetih pri Okrožnem sodišču v Celju. Priglasitveni narok do 1. aprila, ugotovitveni narok 15. aprila.

Odprava konkurza.

Pri trgovcu **Cirilu Gašperlin** iz Begunj na Gorenjskem je konkurz odpravljen, ker je sklenjena poravnava.

Likvidacije.

Tiskovna zadruga v Gornji Radgoni, r. z. z o. z., je prešla v likvidacijo. Upniki naj javijo terjatve do 15. marca.

Jugoslovanski kreditni zavod v Murški Soboti, r. z. z o. z., je v likvidaciji. Upniki naj javijo terjatve do 8. marca.

Po širnem svetu.

Italija - Avstrija - Nemčija.

Po sklenitvi in podpisu prijateljske pogodbe med Avstrijo in Italijo je posestil avstrijski kancler dr. Schöber Berlin, baje z glavnim namenom, da odstrani nekatere zapreke gospodarskega zblizanja obeh držav potom ustanovitve trgovinske pogodbe.

Inozemstvo gleda na ta poset čisto iz drugega stališča. Govori se namreč, da je pravi namen dr. Schöbrovega obiska: težnja za zblizanje Italije z Nemčijo po posredovanju Avstrije. Tudi izjava dr. Schöbra po obisku, ki potrjuje, da Avstrija ne računa več na priključitev k Nemčiji, daje povod sumničenju, da gre za ustanovitev nove trozveze, maskirane z obliko nedolžnih prijateljskih pogodb.

Nova francoska vlada.

Po odstopu Tardieu-ove vlade je po dolgem trudu sestavil novo vlado iz levičarskih strank Chautemps. — Vladna večina razpolaga po računih njenih pripadnikov z 320 do 350 glasovi (vštevši podporo socialistov in socialnih demokratov), po računu opozicije pa bo spravila komaj 270 od 553 glasov. Nova vlada ima po izjavi predsednika Chautempsa resno voljo sanirati gospodarstvo z znižanjem davkov, dočim v zunanji politiki najbrže ne pride do znatnih sprememb.

Nova vladna kriza v Franciji.

Chautempsova — novo sestavljena vlada je že na prvi seji dne 25. t. m. do-

živela poraz, dasiravno se je izrazila po večini za nadaljevanje smernic stare vlade, tako v zunanji politiki, kot v notranji ter se poleg tega odločila, da poskuša z vsemi sredstvi omejiti notranjo gospodarsko krizo s popustitvijo davčnih bremen ter podpiranjem poljedelstva in z racionalnejšim izkoriščanjem kolonijalnih posesti. V notranjosti hoče uresničiti republikansko-nacionalni program.

Pri glasovanju o zaupnici je vlada ostala v manjšini 271 proti 282 glasovom ter se odločila podati ostavko.

Mandat za sestavo nove vlade je dobil zopet prejšnji ministrski predsednik Tordieu, ki bo poizkušal sestaviti vlado združenih republikancev.

Poljedelska kriza v Čehoslovaški.

Kot smo že pisali, je nameravala Čehoslovaška odpomoči agrarni krizi z uvedbo agrarnih zaščitnih carin. Ta načrt pa je po nasvetih finančnega ministra dr. Engliša našel v parlamentu premalo odmeva, ker bi bila s tem preveč udarjena čehoslovaška industrija.

Da se vkljub temu ublaži poljedelska kriza, so izdelali načrt zakona, ki nalaga vsem državnim in drugim samoupravnim ustanovam, da morajo kriti lastno potrebo po poljskih produktih samo z domačimi pridelki. Poleg tega predloži vlada načrt za podpore poljedelcem, zlasti pridelovalcem rži ter je v ta namen votirala 52 milijonov Kč.

Rumunsko - italijanska trgovinska pogodba,

ki je bila podpisana dne 25. februarja v Rimu, je po izjavi rumunskega ministrskega predsednika nova vez med dvema — krvno-sorodnima narodoma ter bo rumunska vlada storila vse, da ojači te vezi v soglasju z odnošaji nasproti drugim prijateljskim državam. Ker pri rumunsko-italijanskem trgovanju obstoje razne tranzitne težkoče, bo trgovanje omejeno največ na morska pota.

Rumunija bo s podpisom te pogodbe ojačila svoj izvoz žita, živine, lesa, sadja in petroleja. Italiji pa je dana možnost povišati svoj uvoz v Rumunijo zlasti v industrijskih in vrtnarskih proizvodih.

Reka — svobodna luka?

Reški listi objavljajo senzacionalne vesti, da se je na prošnje reškega odposlanstva rimska vlada odločila proglašiti na šesto obletnico aneksije (t. j. 16. marca) za svobodno luko, ki bi obsegala tudi pas Opatije, Voloske in Lovrana z zaledjem do pod Kastve, da na ta način reši Reko gospodarskega propada. — Koliko je resnice na teh vesteh, odkrije že prihodnji teden.

Velike zaloge žita v Rumuniji.

Vsled letošnje dobre žetve ima Rumunija sedaj za izvoz še vedno okoli 15.000 vagonov ječmena in 25.000 vagonov koruze. Pričakuje se oživljenje izvoza v začetku poletja, ko postane Donava zopet za plovbo sposobna.

Slaba letina pšenice v Avstraliji.

Po poročilu mednarodnega poljedelskega urada v Rimu je zadnji žitni pridelek Avstralije za eno petino manjši kot predpadnji in je celo najmanjši v zadnjih petih letih.

Poljski sladkor.

Zadnja sladkorna kampanja je dala Poljski 8200 vagonov sladkorja, od katerega ga porabi doma 3600 vagonov. Ker preostaja na ta način še 4600 vagonov za izvoz, je ob sedanjih razmerah težko verjetno, da bi zamogla celo preostajajočo množino izvoziti. — Vsekakor pa bo ta zaloga vplivala na cene sladkorju, zlasti ker hoče tudi Poljska pospešiti svoj izvoz.

Rumunske trgovinske pogodbe.

Rumunija se razgovarja za sklenitev trgovinskih pogodb z Italijo, Francijo in Nemčijo. Razgovori z Italijo so že zaključeni ter pride že te dni do podpisa pogodbe. Tudi s Francijo je dosežen skoraj popoln sporazum, dočim zahteva Rumunija v Nemčiji popust uvoznih carin za njene poljske pridelke ter nudi kompenzacijo pri lastnih uvoznih carinah na industrijske izdelke. Ko končajo razgovori v Rimu, pride na vrsto tudi Čehoslovaška.

Kava Santos.

Institut za zaščito cene kave v Santosu se je odločil, da zamenja slabi pridelek poedinih lastnikov plantaž z dobrimi kvalitetami. Slaba kvaliteta (okoli dva milijona vreč) se bo uničila, da se na ta način vzdrži cena.

Kriza poljske tekstilne industrije.

Vsled slabega stanja poljedelcev je moralo več velikih tovarn za tekstilno blago v Lodzu ustaviti obrat in odpustiti delavstvo, ker je poljska industrija zlasli v Lodzu tako razvita, da mora izvažati, a so ji inozemska tržišča zaprta. Lodz ima okoli 1500 tekstilnih podjetij, ki so doslej zaposlovala skoro 170.000 delavcev. Ako se kriza ne ublaži, česar po mnenju strokovnjakov ni pričakovati v do glednem času, stoji poljsko gospodarstvo pred občutnim udarcem.

Porast konkurzov v Nemčiji.

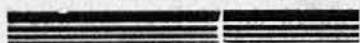
Januarska statistika konkurzov v Nemčiji izkazuje 1106 novih slučajev ter je s tem dosegla rekord, kakršnega ni izkazala že od aprila 1926.

Naraščanje brezposelnosti v Italiji.

Dočim so podatki nezaposlenosti v Italiji koncem leta 1929 izkazovali stanje 408.748, izkazujejo statistična poročila stanje brezposelnih koncem letošnjega januarja že 462.950, kar znači, da je vsak deveti prebivalec (ne delavec) Italije danes brez posla, dočim je bil koncem lanskega leta vsak deseti.

Eno najlepših del svetovnega slovestva je sloviti roman Knuta Hamsuna

PAN

Naročite ga v

ZALOŽBI

MODRA PTICA

LJUBLJANA

GREGORČIČEVA 23

Italijanski denar v Albaniji.

Med raznimi koncesijami, ki jih je Albanija dala Italiji se nahaja tudi konvencija o denarni uniji, ki izjednačuje vrednost italijanskega denarja z albanskim in daje Italiji pravico do uvoza njenih novčanic. Ker so pa Albanci vajeni zlate valute, je vstal zlasti med albanskimi nacionalisti proti temu velik odpor.

Tržna poročila.

Živinski sejem v Križevcih.

Na letošnjem valentinskem sejmu goveje živine v Križevcih je bilo prodanih 66 krav po 5 do 7 Din za 1 kg žive teže, 71 bikov po 7 do 9-50 Din, 59 volov po 7 do 9 Din, 37 telet po 10 do 13 Din, 21 junic po 8 do 10 Din, 50 juncev po 6 do 8 Din, 78 konj po 2000 do 4500 Din za konjad in 35 žrebet po 1000 do 2000 dinarjev.

Od zadnjega sejma so cene znatno

padle. Goveja živina je šla po večini v Italijo, konji v Slovenijo, žrebeta v Avstrijo.

Podražitev kruha v Zagrebu.

Pretečeni teden je večina zagrebških pekov podražila cene črnemu kruhu od 3 na 3-50 Din, polbelemu od 4-25 na 4-50 Din in belemu od 4-50 na 5 Din. Poleg tega pa je pekarski savez pozval tudi vse ostale

peke, naj se drže novih, povišanih cen. Mestni magistrat je naročil pekom, da takoj predlože svoje kalkulacije o cenah. Dočim je magistrat doslej dopuščal svobodno trgovino s kruhom, hoče sedaj vložiti ovadbe proti vsem onim pekom, o katerih bi se dognalo, da navijajo cene neutemeljeno.

Podražitev mesa v Splitu.

Te dni je splitska mesarska zadruga podražila cene mesu za dva dinarja pri kilogramu, tako, da stane tam kilogram govedine 16 do 35 Din, svinjine 25 do 32-50 Din, mlade jagnjetine pa 30 Din.

Zagrebski živinski sejem.

Na zagrebski živinski sejem vedno narašča dovoz živine iz Slovenije in Bosne. Zadnji tedenski sejem je bil zelo živahen ter je bilo prodanih tudi nekaj vagonov za inozemstvo, zlasti Italijo.

Cene so bile sledeče:

Goveja živina za 1 kg žive teže: Biki 7 do 10 Din; krave-mlekarice 4-7 Din, za meso 4 do 5 Din, bosanske krave 4 do 5 Din; junice za rejo 6 do 9 Din, za meso 5 do 8-50 Din; junci I. vrste 7-50 do 9 Din, II. vrste 5-50 do 7 Din; voli I. vrste 9 do 10 Din, II. vrste 8 do 9 Din; bosanski voli I. vrste 8 do 9-25, II. vrste 5 do 7 Din; teleta živa 12 do 14 Din, zaklana 15 do 17-50 Din.

Svinje za 1 kg žive teže: domače 14 do 15-50 Din, do 1. leta 13 do 14 Din, nad 1 leto 13 do 14-50 Din; sremske

svinje zaklane 17 do 19 Din; pujski (cdojki) 150 do 350 Din za komad.

Konji težki, tovorni par 13.500 do 15.000 Din; lahki, vozni par 11.000 do 13.000 Din; kmečki par 11.000 do 12.000 dinarjev; jahalni konji komad 2500 do 3.000 Din; žrebeta do 1 leta 1.500 do 2.000 Din, do 2 let 2.500 do 3.000 Din za komad; konji za meso Din 1-50 do 1-75 za kilogram žive teže.

Žito.

Cene so bile sledeče:

Bačka pšenica: 80 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 268-50-270-50.

Bačka pšenica: 78 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 265-267-50.

Bačka pšenica: 77 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 260-262-50.

Rž: 72/73 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 207-50-210.

Pšenična moka 0/G: franko Ljubljana, pri odjemu celega vagona plačilo po prejemu blaga Din 415-420.

Umetno sušena nova koruza: navadna vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 185-187-50.

Umetno sušena nova koruza: mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 180-182-50.

Koruza času primerno suha: mlevska vozina, slov. postaja, s kvalitetno garancijo do namembne postaje Din 157-50-160.

Ječmen bački ozimni: 66/67 kg Din 180- do 190-.

Ječmen bački ozimni: 63/64 kg Din 170- do 175-.

Oves bački: navadna vozina Din 205- do 210-.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

	Uradni tečaj		Prosti tečaj	
	Din	Din	Din	Din
1 angleški funt	276-	276-		
1 amerikanski dolar	56-60	56-70		
1 avstrijski šiling	7-97	7-98		
1 belga	7-88	7-90		
1 bolgarski lev	-408	-41		
1 češkoslov. krona	1-677	1-68		
1 francoski frank	2-225	2-22		
1 grška drahma	-7345	-73		
1 hol. goldinar	22-74	22-75		
1 italijanska lira	2-968	2-97		
1 kanadski dolar	56-30	56-		
1 madžarski pengő	9-90	9-93		

1 nemška marka	13-55	13-55
1 poljski zlot	6-34	6-34
1 rumunski lej	-337	-34
1 švicarski frank	10-958	10-95
1 španska peseta		7-06
1 turški pijaster	26-60	26-50

Na denarnem trgu tekom tega tedna ni nikakih znatnih sprememb. Celo španska peseta se je ustalila ter obdržala tečaj pretečenega tedna.

Novi bankovci po 10 in 100 Din.

Novi bankovci po 10 in 100 Din, ki bodo prvi izdelek naše lastne tiskarne za bankovce, bodo nosili v soglasju z

današnjim imenom države naziv: »Narodna banka kraljevine Jugoslavije« ter bodo opremljeni z datumom 1. decembra 1929 kot dnevom, ko je izšel zakon o nazivu države.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptno 402·50—402·75, za februar 403; 7% Blairovo posojilo 81—81·50, 8% Blairovo posojilo 90·50—91·25; investicijsko posojilo 81—81·50; agrarne obveznice 51.—.

Kurzi državnih papirjev so čvrsti in kažejo celo tendenco navzgor, razen

vojne škode, ki notira ta teden za 1 Din do 1·75 Din nižje.

Privatni efekti: Celjska 170, Ljubljanska kreditna banka 125, Prva hrvatska štediona 930—, Kreditni zavod 170, Združene papirnice Vevče 132, Ruše od 250 do 260, Strojne tovarne 75, Narodna banka 8575, Trboveljska premogokopna 481—482.

Tudi privatni efekti so stabilizirani in ni nikakih bistvenih sprememb, razen pri papirjih Praštedione in Ruške tvornice dušika, ki so šli za spoznanje navzgor.

Lesni trg.

Prodaja bukovih hlodov.

Šumska uprava v Kostanjevici razpisuje do 8. marca ponovno pismeno licitacijo za 450 kubičnih metrov bukovih hlodov, ki leži na skladišču v Mačkovcu pri vasi Orehovcu. Ponudbe je izpolniti na posebnih tiskovinah in vložiti pri Direkciji šum v Ljubljani ali pa pri Šumski upravi v Kostanjevici, kjer so na razpolago tudi dalnja pojasnila.

Lesno tržišče na ljubljanski borzi je ta teden za spoznanje oživel, vendar ne dosega lanskega februarskega prometa.

Zaključkov je bilo okoli 20 vagonov, med njimi 5 vagonov furnirja. Trami so vsled nastopajoče stavbne sezone zopet postali predmet povpraševanja.

Išče se sledeče blago:

Neobrobljena parjena bukovina 44 in 55 mm debeline, 2·30 m dolžine in od 3 m dolžine naprej, na ozkem koncu najmanj 28 cm širine.

1 vagon bukovih plohov in sicer 150 kom., 3 m dolžine, 80 mm debeline, širina po možnosti vse 27 cm ali od 27 cm naprej, drugače pa od 18 cm naprej, to so obrobjeni naravni plohi, blago mora biti suho.

Več vagonov obrobjenih bukovih suhih plohov.

Več vagonov bukovih letvic, 20 × 20, 1 m dolžine ali daljše, brez grč.

Ca. 20 m³ tramov, 8/8, 8/10, 10/11 cm, od 4, 5 in 6 m dolžine; ca. 40 m³ tramov, 16/19 cm, od 8 m dolžine. Dobava takoj. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Bukovi naravni, neobrobjeni plohi, I., II., dolžina od 3 m naprej, širina od 18 cm naprej z najmanjšo medijo, 25 cm vsake spodaj

označene debeline: 4 m³ debelina 38 mm in 48 mm, 5 m³ debelina 68 mm, 6 m³ debelina 78 mm in 88 mm, 4 m³ debelina 98 mm.

Smrekove deske, I., II., debeline 18, 19, 20 mm, dolžina 4 m, širina od 22 cm naprej z najmanjšo medijo 30 cm. Cena franko vagon meja via Postojna tranzit.

Večjo množino svežih, lepih bukovih hlodov, od 18 cm srednjega premera naprej, v poljubnih dolžinah.

Obrobjeni in neobrobjeni bukovi plohi, blago suho, lepo, debeline 60, 70, 80 mm, dolžine od 2·50 do 4·50 m. Cena franko vagon italijanska namembna postaja.

Bukovi hlodi, od 18 cm naprej, poljubne dolžine, Franko meja Postojna tranzit.

Bukovi plohi, suhi lepo obrobjeni in neobrobjeni, 60, 70, 80 mm, od 2·50 do 4·50 m. Cena franko meja Postojna tranzit.

Bukove palice za metlišča, 1 do 1·10 m dolžine, 27/27 mm debeline, 4 do 5 vagonov mesečno. Franko meja via Postojna tranzit.

2 vagona parjene bukovine, I., suhe, plohi od 60 do 100 mm debeline.

Večjo množino suhega bukovega okroglega lesa, zdrav, brez vej in brez grč, v dolžinah od 2 do 4 m dolžine, v premeru od 35 cm naprej.

Večjo množino borovega suhega lesa, brez vej in brez grč v normalnih dimenzijah rezan.

Bukovina parjena, prima, ostroroba: 1 vagon (ca. 15 m³), dolžina 3 m, širina 30 cm, debelina 6 cm, 1 vagon (ca. 15 m³), dolžina 3 m, širina 30 cm, debelina 12 cm. Dobava v marcu 1930. Cena franko vagon meja via Djevdjelije.

Smrekove plohe, popolnoma suhe (za mizarске svrhe), 48 mm debeline, od 19—32 cm širine, 4 m oziroma 6 m dolžine. Cena franko vagon meja via Djevdjelije.

Bukovi parjeni, neobrobjeni plohi, v debelinah 40, 45, 50, 60 mm, v dolžinah od 3 m naprej, z 10% od 2·50 do 2·90 m. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Praktični nasveti.

Razpoke v podu.

Za zapaženje razpok v lesenem podu, ako niso tako velike, da jih kaže zadelati z lesenimi vložki, zamažeš izdatno, trajno in vodi odporno s sledečim kitom: Enemu kilogramu suhega ugašenega apna dodaj tri četrtil kilograma volovske krvi in dva dekagrama galuna v prahu. To zmes dobro premešaj in potem z njo zamaži razpoke.

Negovanje rok.

Umazane, rdeče, razpokane in negovane roke napravijo na vsakogar slab utis. Roke z neporezanimi, začrnelimi nohti so naravnost ostudne, pa tudi skrajno nehigijenične. Te napake se zamorejo z malim trudom in takorekoč brez stroškov odpraviti.

Razpokane roke ozdravimo na ta način, da jih večkrat umijemo, obrišemo ter zdrgnemo s koščkom limone in pustimo posušiti. Limonova kisli-

na sicer peče, a bolečine kmalu nehajo. Ob vztrajnem mazanju odpravimo razpokline in hrapavost ter postane koža mnogo prožnejša in odpornejša proti mrazu, ki je največkrat vzrok tej bolezn. Ako hočemo ohraniti roke vedno bele, jih moramo tudi kasneje zdrgniti večkrat z limonovim sokom, kateremu smo dodali nekaj soli.

Proti rdečim rokam je dobro uporabljati vsak večer umivanje z galunovo vodo. Par žliček zdrobljenega galuna v gorki vodi navadnega umivalnika zadostuje.

Vsled kuhinjskega pomivanja postanejo roke hrapave, koža trda in naravne razpoke se napolnijo z mastno, prisušeno umazanijo. Raztopi v litru tople vode žlico medu in si jih s tem umij. Roke postanejo gladke, čiste in koža mehka. Tudi presejano, drobn ožaganje je dobro negovalno sredstvo. Uporabljati ga moramo obnem z umivalnim milom.

Gospod sveta.

Roman bodočnosti.

(Nadaljevanje.)

Ko je ranjenca prevezala, mu dvigne glavo, trudeč se, zbuditi ga znova iz omedlevice. A brezmočna glava klone vedno nazaj na travo. S pogledom napeto preiskuje zid, da bi zapazila Verdoja, in komaj ga najde, ker se je ta spustil na drugo stran in visel samo na rokah, pričakujoč, kako se zadeva pod njim razplete. Tudi njegove moči so bile že pri kraju, ko je začul tihi, ženski glas:

»Verdo!«

»Kdo je?« vpraša oni komaj slišno.

»Žermena...«

Ze pri prvem glasu se je Verdo zopet pospel na zid, a sedaj je skočil doli na grobljo in se približal sencam v travi.

»A moj gospodar!?« vpraša, videč Eskandeja, ležečega negibno na tleh.

»Ubili so ga...« jekne bolestno in poklekne poleg njega.

Žermena mu z roko zatisne usta ter mu v nekaj besedah pove, kaj se je pri-

petilo. Verdo ima pri sebi stekleničico močnega žganja, odpre Eskandeju usta ter mu vlije nekoliko tekočine v usta. Za tem mu zdrgne z žganjem tudi senca, kar ranjenca obudi k zavesti, da trudoma odpre oči.

»Čakajte sedaj«, šepne Verdo deklci »takoј privedem pomoč, in čez uró bo Eskande v postelji.«

Žermena sede v travo ter dvigne novinarjevo glavo na krilo. On leži nepremično, in oči so se mu zopet zaprle. Toda sedaj diha.

Bolj mrtva kot živa od strahu in skrbi je pričakovala Verdojevega povratka. Ze to se ji je zdelo nenaravno, da doslej niso naleteli na večje zapreke in neprestano se ji je vsiljeval občutek, da se poleg njih plazijo nečujno Indijci, bližajo se jim tiho po mačje, nevidni — in zdaj, zdaj jih zgrabijo ter odvedejo pred svojega gospodarja. A da jih Tokra Dazi Pal ne bo štedil, je dobro vedela. V tem mučnem položaju so bile minute

daljše od ur in nočni hlad je stresal njeno telo. Njen pogled je bil usmerjen napeto na zid, od koder je pričakovala pomoči. — Konečno, izza zida začuje korake, bilo je več nog.

Tudi Eskande se je zopet zavedel in napeto gledal na zid, a Žermena drhti od razburjenja. Umirita se, ko se na zidu zopet pojavi Verdo in skoči k njima.

»Kdo je z vami?« vpraša Eskande tovariša, ki se je nagnil nad njim.

Že se je pričelo daniti in jutranja sivina je vedno bolj redčila temino noč.

»Tisti konj, gospod, vi se gotovo spomnite. Da vas le spravimo preko zidu.

Najprej vi, gospodična! Stopite mi na rame« pravi, nagnivši se »in se skušajte oprijeti vrhnjega roba. Jaz vam bom pomagal, da pridete gori.«

Deklica sluša in napravi, kot je Verdo naročil. V strahu pa se je izpraševala, kako spravita Eskandeja gori.

Verdo je bil močan dečko, a v tem trenutku je čutil svojo silo podvojeno. Zopet da ranjencu požirek žganja, na kar mu je uspelo, dvigniti ga in spraviti k zidu. Tu mu po svojih močeh in tihih njegovih navodilih pomaga tudi Žermena, kolikor je pač mogla. Težko je šlo; zdelo se je skoraj neizvedljivo. In vendar se znajde Eskande na vrhu. Od tu ga je dekllica zopet spustila na drugo stran, kjer ga je prevzel zopet v svoje roke Verdo, ki je medtem že preplezal zid.

Eskande je medtem zopet izgubil zavest. Verdo ga položi v travo ter pomaga še deklici na tla. Ranjenca spravita z združenimi močmi na konja. Mirno in sito živinče je stopalo poslušno za Verdojem, vodečim celo družbo, po s travo zaraščeni naravni terasi proti vozni poti, od kjer hočejo zopet v mesto, ako jih medpotoma ne ujamejo zasledovalci.

Nov nočni pohod.

Eskande ni bil težko ranjen in je kmalu prišel k zavesti in moči. Ko se je po nekoliko urah krepčilnega spanja prebudil, je napisal v največji naglici dvoje dolgih poročil, kateri je Verdo z avtomobilom odnesel v Pariz. Tudi Žermeno poročilo, ki naj potolaži njeno mater, je vzel seboj in s polnim plinom

odrvel, kot da dirka za življenje in smrt. Vsebina poročil pa je tudi sama zahtevala vso naglico.

Na poročili Le Sote-ju in predsedniku vlade ni čakal dolgo odgovora. Pri normalni vožnji bi imel Verdo komaj prispeti v Pariz; zdaj pa je že nazaj s kratkim odgovorom: »Pridite takoj!«

In cela trojica se vrne z avtom v Pariz. Verdo je bil boljši šofer kot komponist.

Isti večer se je vršila seja državnega sveta v Elizejski palači pod največjo tanostjo. Ker je bil pozvan Eskande, se je seje udeležil, opirajoč se na palico v spremstvu Le Sote-ja.

Prirojena in privzgojena nezaupljivost gospodov državnega sveta ni zmedla Eskandeja. Bil je svoje zadeve gotov, in njegovi priznani zgovornosti se je posrečilo premagati nevernost in nezaupljivost. V kratkih besedah je opisal vse, kar se je dogodilo od trenutka, ko se je on sam pričel zanimati za tajnosti Radžev-zraka. Nikakor ni pozabil pri tem omeniti vloge Žermene Lornijer ter Verdoja. Ko so ga pričeli člani sveta oblegati s čestitkami, priznavajoč mu veliko podjetnost in popolni uspeh, je prekinil to — neljubo mu — hvalisanje, češ, da ni časa za razgovore, marveč treba stopiti takoj k dejanjem. Zaprošil je vladne predstavnike, naj takoj, še to noč odločijo zadnji udarec Radžem zraka.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

»Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4 Prodaja na obroke!

Motvoz Grosuplje.

NAJCENEJE

kupite papirje, pisarniške, šolske, tehnične potrebščine, trgovske knjige in si pre-skrbujete tiskovine pri

Iv. Bonač

Ljubljana] — Šelenburgova ul. 5

Knjigoveznica

Poseben gramofonski oddelek

GOSPODJE TRGOVCI!

PRIPOROČAJTE VAŠIM CENJ.
ODJEMALCEM NAŠO PRAVO

KOLINSKO CIKORIJO!

Ko zahtevate pri Vašem engrosistu vanilinov sladkor in pecilni prašek tedaj izrecno zahtevajte **Dr. Oetkerjev pecilni prašek in Dr. Oetkerjev vanilinov sladkor**, ker se lahko pripeti, da trgovec na to pozabi, tedaj dobite slabe posnetke naših izdelkov. Istotako pazite na zavarovalno znamko „Svetla glava“ ker je to edina, ki jamči za dobro kvaliteto. — Ako pri Vašem engrosistu ne dobite Dr. Oetkerjeve izdelke, tedaj pišite direktno na tovarno Dr. Oetker, Maribor, katera Vam na željo pošilja tudi najmanjši kvantum.

VELETRGOVINA KOLONIJALNE IN ŠPECERIJSKE ROBE

IVAN JELAČIN, LJUBLJANA

ZALOGA SVEŽE PRA-
ŽENE KAVE, MLETIH
DIŠAV IN RUDNINSKE
VODE

TOČNA I SOLIDNA
POSTREŽBA!

ZAHTEVAJTE CENIK!

Tiskovine

ki jih potrebujete v Vašem poslovanju:
Račune, pisemske papirje, memoran-
dume, cenike, naročilnice v blokih,
kuverte, etikete ter sploh vse komer-
cijalne tiskovine Vam dobavi hitro
in lično izdelane po najnižjih cenah

Tiskarna „MERKUR“ Ljubljana
Gregorčičeva ulica 23 - Telefon 2552

Za večja naročila zahtevajte proračune!

„VINOCET“ Tovarna vinskega
kisa, d. z. o. z.

LJUBLJANA

nudi najfinjši in najokusnejši
namizni kis iz pri-
snega vina

Zahtevajte ponudbo

Tehnično in higienično
najmoderneje urejena
kisarna v Jugoslaviji.

Kisarna: Ljubljana, Dunejska cesta 16, II. nadstr.
Telefon številka 2389.

Lastnik: Konzorcij za izdajo strokovnega tednika »Mali trgovec«. Za konzorcij in uredništvo: Lojze Zajc. Za tiskarno »Merkur«: Otmar Michálek, oba v Ljubljani.